

TARTU LINNA
KOMMUNIKATSIOONISTRATEEGIA

TARTU LINNAVALITSUS 2006

TARTU LINNA
KOMMUNIKATSIOONISTRATEEGIA

TARTU LINNAVALITSUS 2006

Linnapea pöördumine	7
Strateegiline lähenemine kommunikatsioonile	9
<i>Kommunikatsioonistrateegia eesmärk</i>	9
<i>Kommunikatsioonistrateegia meetodika</i>	9
<i>Kommunikatsioonistrateegia väljundid</i>	11
<i>Kommunikatsioonistrateegia koostajad</i>	12
Visioon	13
<i>Alusväärtused</i>	13
<i>Allvisioonidest lähtuv mõtteviiside võrdlus</i>	14
<i>Tartu on teadmuslinn</i>	15
<i>Tartu on ettevõtluslinn</i>	16
<i>Tartu on modernse elukeskkonnaga linn</i>	17
<i>Tartu on hooliv linn</i>	19
<i>Tartu on loov linn</i>	20
Sihtrühmade põhisõnumid ja kommunikatsioonieesmärgid	23
<i>Linnakodanikud ja potentsiaalsed linnakodanikud</i>	26
Suhtlusvaldkonnad ja põhisõnumid	26
Linnakodanikud	27
Tulevased ja praegused tudengid. Tartus õppivad noored	29
Kultuuriauditoorium	29
Akadeemiline kodanikkond	30
Kooli- ja lasteaialapsed. Lastega pered	30
Eakad ja puuetega elanikud. Töötud ja kodutud	31
<i>Turistid</i>	32
Suhtlusvaldkonnad ja põhisõnumid	32
Siseturistid ja -külalised	33
Välituristid ja -külalised	34
Spetsialistid	35
<i>Ettevõtjad</i>	35
Suhtlusvaldkonnad ja põhisõnumid	35
Kohalikud ettevõtjad	36
Välisinvestorid	37
Lõppsõna	39

1 LINNAPEA PÖÖRDUMINE

Strateegiline areng on küpse avaliku võimu tunnus. Oleme uhked selle üle, et meie ettevaade ulatub 2030. aastani ning et kõik linnaelu peamised valdkonnad on kaetud rakendatavate arengukavadega.

Paljud strateegilistes dokumentides määratletud eesmärkidest sõltuvad aga inimeste hoiakutest – sellest, mida üks või teine sihtrühm teab ja arvab ning kuidas selle tulemusena käitub. Linn võib näiteks korrastada kauni pargi või rahastata väärt festivali, kuid kui neid ei külastata teadmatuse või kehvapoolse maine tõttu, jookseb hea algatus tühja. Kommunikatsioonistrateegia hoolitseb selle eest, et linna sihtrühmade hoiakud oleksid linna reaalsusega kooskõlas. Seetõttu on strateegial kindel koht linna strateegilise arengu dokumentide seas.

Kommunikatsioonistrateegia on ka oluline samm Tartu linnavalitsuse teel suurema avatuse ning kliendikeskuse suunas. Enamikes arenenud riikides viidi 1990.-ndatel läbi avaliku sektori reformid, mille üheks kandvaks ideeks oli organisatsioonikeskse mõtteviisi asendamine kliendikesksega. Eesti avalik sektor peab kaotatud aja tagasi tegema ning Tartu linn soovib selles küsimuses olla eestvedajaks. Kommunikatsioonistrateegia kui jagatud ja süstemaatiline sihtrühmade tähtsustamise mõttemudel on ka selles protsessi väga väärtuslik.

Täna konsultante ning kõiki ametnikke, kelle mõttetöö vilju nende kaante vahel lugeda saab ning soovin kõigile strateegia lugejatele avatud meelt ja visadust strateegia ellurakendamisel.

2 STRATEEGILINE LÄHENEMINE KOMMUNIKATSIOONILE

2.1 KOMMUNIKATSIOONISTRATEEGIA EESMÄRK

Tartu linnas ja linnavalitsuses tehakse iga päev palju sisukaid tegusid ja viiakse ellu häid mõtteid, mida on vaja linnaelanikule, ettevõtjale ja külalisele tutvustada ning mille kohta tuleb tagasisidet koguda. Sellise dialoogiprotsessi käigus kujunebki justkui mosaiigina paljudest väikestest tükikestest Tartu linna maine. Kommunikatsioonistrateegia on selle dialoogiprotsessi tervikliku, mõtestatud ja järjepideva juhtimise vahend, mis aitab talletada ideesid, tegutseda järjepidevalt ja saavutada linna pikaajalisi eesmärke. See on tööriist, mille abil analüüsida sihtrühmi, seada kommunikatsioonieesmärke, koostada sõnumeid, planeerida tegevust, tegutseda ja tulemusi hinnata.

Kommunikatsioonistrateegia on töövahend kõigile Tartu Linnavalitsuse töötajatele ja mitmetele linnavalitsuse koostööpartneritele. Igapäevase abivahendina on strateegia mõeldud kommunikatsiooniküsimustega tegelejatele. Strateegia on alusmaterjal ka arengukavade ja aastaelarvete koostamisel. Kommunikatsioonistrateegia arendamist ja elluviimist koordineerib linnavalitsuse avalike suhete osakond.

2.2 KOMMUNIKATSIOONISTRATEEGIA METOODIKA

Kommunikatsioonistrateegias analüüsitakse kommunikatsiooni kahel tasandil. Esmalt on eristatud **sihtrühmad** ning alasihtrühmad. Seejärel on iga sihtrühma puhul kirjeldatud peamised **suhtlusvaldkonnad**, mille raames linnavalitsus selle rühmaga dialoogi peab (näiteks linna külalistega suheldakse

huviväärsuste, ürituste, linnakeskkonna ja teeninduskultuuri valdkondades). Sihtrühmade ja suhtlusvaldkondade kaupa on läbitud kõik strateegia koostamise etapid: 1) praeguse seisu analüüs, 2) põhisõnumite koostamine, 3) kommunikatsioonieesmärkide sõnastamine ning 4) tegevuste planeerimine.

Sihtrühm on piisavalt suur ja eristuv inimeste rühm, kellega on võimalik eri kanalite kaudu suhelda. Praegu välja toodud sihtrühmad on kokku lepitud ajurünnakute ja linnavalitsuse töötajate küsitluse põhjal. Sihtrühmade liigitus võib muutuda ja täieneda. Kommunikatsioonistrateegia sihtrühmad on järgmised.

- 1) Linnakodanikud ja potentsiaalsed linnakodanikud.
 - a. Linnakodanikud.
 - b. Tulevased ja praegused tudengid. Tartus õppivad noored.
 - c. Kultuuriauditoorium.
 - d. Akadeemiline kodanikkond.
 - e. Lasteaia- ja koolilapsed. Lastega pered.
 - f. Eakad ja puuetega elanikud. Töötud ja kodutud.
- 2) Turistid.
 - a. Siseturistid ja -külalised.
 - b. Välisturistid ja -külalised.
 - c. Spetsialistid.
- 3) Ettevõtjad.
 - a. Kohalikud ettevõtjad.
 - b. Välisinvestorid.

Kõigepealt kaardistati praegust seisu analüüsides uuringute ja ametnike eksperthinnangute alusel sihtrühmade Tartuga seotud teadmised, hoiakud ja tegevused kõigis suhtlusvaldkondades. Näiteks vaadeldi, milliseid kultuuriüritusi Tartu külalised teavad, kuidas neisse suhtuvad ja kui palju neid külastavad. Teise sammuna sõnastati põhisõnumid, mis võtavad kokku nägemuse sihtrühmade soovitatavatest teadmistest, hoiakutest ja tegevustest. Põhisõnumite aluseks on Tartu linna arengustrateegia “Tartu 2030” ja „Kultuuripealinn 2011” taotlus. Need dokumendid määratlevad näiteks, et Tartu külalised peaksid olema veendunud, et Tartus toimub aasta ringi igale eale ja huvile palju professionaalseid teadus-, kultuuri- ja spordiüritusi, milles saab osaleda nii loojana kui ka tarbijana.

Praeguse seisu analüüsis kirjeldatud lähtepositsiooni ja põhisõnumites sõnastatud ideaalolukorra kõrvutamine võimaldas kolmandaks kindlaks teha olulisemad puudused sihtrühmade teadmistes, hoiakutes ja/või käitumises. Nende puuduste põhjal sõnastati **kommunikatsioonieesmärgid**, mis hõlmavad muutusi, mida on tarvis sihtrühmades esile kutsuda. Kommunikatsioonieesmärgid on sõnastatud soovitud lõppseisunditena, mille poole kommunikatsioonistrateegia aitab püüelda. Keeleliselt on eesmärgid seetõttu sarnased põhisõnumitega, sisuliselt on need aga põhisõnumitest astme võrra konkreetsemad ja reaalilikumad.

Strateegia viimase ja kõige praktilisema osa – **tegevusplaanide** koostamiseks analüüsiti eesmärkide kaupa praegusi kommunikatsioonitegevusi ning ilmnenud tühimike täitmiseks töötati ajurünnakute käigus välja hulk uusi tegevusi. Tegevusplaani kirjeldati tabelites, mis määratlevad teostamise aja, tegijad, vastutajad, tegevuse õnnestumise hindamismetoodika ja tagasiside saamise viisid.

2.3 KOMMUNIKATSIOONISTRATEEGIA VÄLJUNDID

Kommunikatsioonistrateegia on elav ja arenev töövahend. Pikemas perspektiivis võib muutumatuks pidada vaid strateegia aluseks olevat metoodikat ja strateegias sõnastatud põhisõnumeid. Sihtrühmade liigitamine alasihtrühmadeks, põhisõnumite võrdlemine alasihtrühmade tegelike teadmiste, hoiakute ja käitumisega ning selle info põhjal kommunikatsioonieesmärkide ja tegevusplaani muutmise on aga pidevad protsessid.

Seepärast on kommunikatsioonistrateegial kaks kirjalikku väljundit: püsivat osa kirjeldav siinne tekst, mis on kättesaadav ka linnavalitsuse siseveebis ja pidevalt täienev digitaalne andmebaas, mis asub linnavalitsuse *Lotus Notes* töökeskkonnas.

Trükis koosneb kolmest osast.

- 1) Strateegiline lähenemine kommunikatsioonile. See osa kirjeldab strateegia eesmärke, koostamise metoodikat ja põhimõisteid.
- 2) Visioon. „Arengustrateegia 2030” visioon on ka kommunikatsioonistrateegia põhisõnum, mida kõik linnavalitsuse tegevused peaksid edastama.

- 3) Põhisõnumid ja kommunikatsioonieesmärgid. Lühitülevaated põhisõnumitest ja kommunikatsioonieesmärkidest sihtrühmade ja suhtlusvaldkondade kaupa.

Digitaalses andmebaasis on lisaks trükise peatükkidele kättesaadav ka kommunikatsioonieesmärkide ning tegevusplaanide täielik loetelu. Seetõttu on andmebaas pidevalt muutuv väljund, mida ei ole võimalik kunagi lõplikult valmis kirjutada.

2.4 KOMMUNIKATSIOONISTRATEEGIA KOOSTAJAD

Kommunikatsioonistrateegia koostamine on väldanud veidi üle kahe aasta. Sihtrühmade alastrateegiad on koostatud väikestes töörühmades, milles osalesid kümned linnavalitsuse töötajad eesotsas linnapeaga. Linnavalitsuse poolt koordineeris projekti teabeteenistuse juhataja Lilian Lukka. Konsultantidena osalesid Tartu Ülikooli ajakirjanduse ja kommunikatsiooni osakonna õppejõud Triin Vihalemm ja Margit Keller.

3 VISIOON

Tartu linna kommunikatsioonistrateegia toetub linna pikaajalisele arengustrateegiale. Arengustrateegia kirjeldab Tartu alusväärtusi ja visiooni.

Tartu linna arengustrateegia „Visioon 2030” visioonis on sõnastatud kõigile sihtrühmadele suunatud pikaajaline ja keskne Tartu kommunikatsioonisõnum:

Tartu on tegusate, loovate ja õnnelike inimeste linn.

Tartu on Eesti vaimupealinn ja kogu Lõuna-Eesti arengut edendav keskus: traditsioonidega ülikoolilinn, nooruselinn, kus loovus ja avatud mõtlemine toetavad arendustegevust ja innovatsiooni ettevõtluses; modernse elukeskkonnaga, turvaline, säästvalt arenev ja aktiivset koostööd tegev Eesti linn.

Tartu linna arengustrateegia „Visioon 2030” määratleb linna arengu üldesmärgid viie läbipõimunud allvisioonina:

- Tartu on teadmuslinn,
- Tartu on ettevõtluslinn,
- Tartu on modernse elukeskkonnaga linn,
- Tartu on hooliv linn,
- Tartu on loov linn.

3.1 ALUSVÄÄRTUSED

Tartu toetub linnaelu korraldamisel ja suhtlemisel linnale oluliste sihtrühmadega järgmistele väärtustele:

Innovatiivsus – uute ideede ja lahenduste väljatöötamise tunnustamine ja kasutamine. Uued teadmised ja nende rakendused on tuleviku teenäitajaks. Ka minevikku ja traditsioone hoitakse aus objektide ja nähtuste märgilise olulisuse pärast tänastele ja homsetele inimestele ning neid kajastatakse uuenevas keeles.

Avatus – tõdede, uskumuste, väärtuste ja elustiilide paljususe tunnustamine. Arendatakse sallivust, ollakse valmis vigadest ja edusammudest õppima. Tartu avatuse eelduseks on tema kiire kättesaadavus maailma eri paigust koos toimivate transpordiliikide kaudu.

Osalus – linlaste vastutustunne kogukonna ees ja aktiivsus ühistegevuses. Tartlased peavad õigeks osaleda ühiste väärtuste loomises, oma elukeskkonna kujundamises ning ühiskondlike hüvede kasutamise otsustes.

Sünergia – stimuleeritakse koostööd ja integreerivad piiriüleised ettevõtmised. Tartlased ei klammerdu rutiinsetesse tegemistesse, jäikadesse institutsionaalsetesse raamidesse ja territoriaalsetesse piiridesse, vaid püüavad saavutada oma eesmärgi läbi koostöö ja võrgustumise.

3.2 ALLVISIOONIDEST LÄHTUV MÖTTEVIISIDE VÕRDLS

	Domineeriv harjumuspärane mõttelaad	Tulevikku suunatud mõttelaad
Teadmuslinn	<ul style="list-style-type: none"> - Suletud haridusruum - Seletavad teadmised - Haridusinstituutsioonid toimivad eraldi - Massiline õpetamine, eripära vähene arvestamine 	<ul style="list-style-type: none"> - Avatud haridusruum - Rakendatavad teadmised ja oskused - Haridusinstituutsioonid on integreeritud, sünergial põhinev teadus- ja õppekorraldus - Individuaalsusest lähtuv õpetaja ja õpilase koostööle tuginev õppimine
Ettevõtluslinn	<ul style="list-style-type: none"> - Loodusressurssidel põhinev tootmine - Traditsiooniline masstootmine - Vähene initsiatiivikus - Allhanked, lühike väärtusahel ja üksiküritajad - Ühepäevaturist, läbisõitja - Suletud ettevõtluskultuur, kohalik proteksionism 	<ul style="list-style-type: none"> - Säätlikel tehnoloogiatel põhinev tootmine - Innovatiivne nišitootmine - Ettevõtlikkus, algatuslikkus - Klastrid, võrgustikupõhine trende rajav tootmine - Õõbimisega, teadmisi ja elamusi otsiv külaline - Avatud konkurentsil põhinev ettevõtlus

Moderne elukeskkonnaga linn	<ul style="list-style-type: none"> - Võimuhuvidest lähtuv, tõrjutust põhjustav otsustamine - Tsoneeritud linnaruum - Autokeskus, transpordiliikide eraldatus - Looduse surveamine - Instituutsionaalne vastutus - Projektikeskne avaliku raha kasutus - Korraldav ja suunav avalik võim 	<ul style="list-style-type: none"> - Sotsiaalne sidusus ja partnerluspõhine otsustamine - Süsteemne, paigakeskne lõimitud linnaruum - Ühistransport, integreeritud koostoimivad transpordiliigid - Ökoloogiline tasakaal - Kodanikuvastutus ja algatus - Avaliku raha jätkusuutlik finantspoliitika - Tingimusi loov avalik võim
Hooliv linn	<ul style="list-style-type: none"> - Valupunktide kõrvaldamise ideoloogia - Tervis on haiguse või kehalise puude puudumine - Keskendatus meditsiinile - Tagajärgi likvideeriv käitumine - Majandustingimuste domineerimine 	<ul style="list-style-type: none"> - Jätkusuutlik tuleviku planeerimise ideoloogia - Tervis on täieliku füüsilise, vaimse ja sotsiaalse heaolu seisund - Tervist toetava keskkonna loomine, tervist väärtustavad käitumismallid - Ettenägev ja ennetav käitumine - Sotsiaalse keskkonna mõju tähtsustamine
Loov linn	<ul style="list-style-type: none"> - Traditsioonidel põhinev identiteet - Erisuste vähesus - Minevikku kajastav, passiivne keskkond 	<ul style="list-style-type: none"> - Traditsioone ja uusi trende siduv identiteet - Tolerantne, mitmekesisust soosiv käitumine - Tulevikku suunatud, loovust toetav keskkond

3.3 TARTU ON TEADMUSLINN

Teadmuslinnana on Tartu rahvusvaheliselt mainekas ülikoolilinn, kus on kõik tingimused, et omandada mitmekülgseid, kvaliteetseid teadmisi ja teha teadustööd. Haridus- ja teadusasutused ongi linna kõige suuremad tööandjad. Õppetöö kõrge kvaliteedi tagab lõimunud võrgustikupõhine haridussüsteem, millesse kuuluvad üld-, kutse- ja kõrgharidus. Tartus õppinud spetsialistid leiavad tööd kogu Eestis. Innovaatiline Tartu toimib Eesti teadmusühiskonna eestvedajana. Tartu Ülikool kuulub maailma mainekamate hulka ja osaleb ülikoolide üleilmsetes võrgustikes. Tartu teadusasutused on juhtpositsioonil Eesti

võtmevaldkondade arendamisel ja mõnelgi teadussuunal ollakse maailmatasemel. Tartu huvides on noorte tööleasumine Tartusse, mitte ainult lühiajalised õpingud. Doktor- ja järeldoktoriõppesse astub järjest rohkem soovijaid ning rahvusvaheliselt tunnustatud teadlaste osatähtsus suureneb. Linn soosib elukestvat õpet. Eesti rahvusliku rikkuse kasvades suurenevad investeeringud haridusse, teadusesse ja tehnosiirdesse. Üha enam teadussaavutusi leiab kasulikku rakendust igapäevaelus. Tartu on igas eas inimeste õppiv, rahvusvaheline kogukond.

3.4 TARTU ON ETTEVÕTLUSLINN

Tartu ettevõtlus on rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline. Ettevõtluse lõõgijõu moodustavad rahvusvahelistel turgudel edukad suured ettevõtted juhtivates majandusvaldkondades, mida toetab mitmekesine uus ja vana majandus. Kliendisõbralik ja keskkonda säästev tootearendus nii tootmises kui teeninduses tagab Tartu ettevõtjate edu. Valdav on teadmispõhine majandus. Turustatakse nišitooteid ja -teenuseid nii sise- kui välisturgudel. Uuenduslikkus iseloomustab linna ettevõtjate mõtteviisi. Tihe koostöö teadus- ja arendusasutustega võimaldab ettevõtetel osaleda uute tehnoloogiate väljatöötamises ja kasutuselevõtus, suurendades nende konkurentsieeliseid rahvusvahelistes võrgustikes.

Tartu on tuntud kui uusi ideid toetav ja tunnustav linn. Uuendusmeelse ja areneva linnana on Tartu atraktiivne investeerimiskoht. Haritud ja kvalifitseeritud tööjõud ning kiirelt arenev majandus suudavad koostöös pakkuda atraktiivset keskkonda kõrgema lisandväärtuse loomisele suunatud investeeringutele. Innovaatiline ja teadmismahukas majandus pakub ihaldusväärset ja tasuvat tööd haritud ja oskustega tartlastele. Aktiivse teadust ja väikeettevõtlust toetava keskusena teeb Tartu tulemuslikku ja vastastikku arendavat koostööd rahvusvahelisel tasemel.

Tartus on rahvusvaheliselt mainekad ettevõtluse tugistruktuurid. Toetatakse alustavate ettevõtete teket ja luuakse tingimused nende kiireks arenguks. Soodustatakse ettevõtluse mitmekülsust ja toetatakse ettevõtete tehnoloogilise ja arendusalase võimekuse suurendamist ning ettevõtete rahvusva-

helistumist. Aktiivselt osaletakse regionaalse innovatsioonisüsteemi toimimises. Ettevõtluses nähakse mitte ainult materiaalsete väärtuste loojat, vaid ka sotsiaalse tasakaalu tekitajat.

3.5 TARTU ON MODERNSE ELUKESKKONNAGA LINN

Avaliku ja erasektori kõrval on kujunenud tegus kodanikeühenduste võrgustik, mille liikmed on Tartu partnerid poliitiliste otsuste tegemises ja teenuste pakkumises. Informatsioonivahetus, koostöö, tegevuste koordineerimine ja ühine tegutsemine on tavapärane käitumine.

Tartu linnaruumi kasutatakse jätkusuutlikult. Kesklinna tihedat ja kõrgus-tesse täieshitamist välditakse. Linnas valitseb vaimne õhkkond. Korrastatud on Emajõe-äärne roheline koridor ja säilitatakse vaated jõele. Emajõe veeala kasutatakse aktiivselt lõbustuseks ja vaba aja veetmiseks. Annelinna ujumis- ja veesportikanali äärde on loodud laiaulatuslik puhkeala, samuti puhkepiirkond Raadi asumis. Säilitatakse tuulekoridorid Emajõe ürgorus, mis tagavad kesklinnas õhuvahetuse. Fortuuna kvartal arendatakse välja tervikprojektina ja sellest saab Tartu moodsa arhitektuuri esindusala. Uute elamualade kasutuselevõtt ja ettevõtete paigutamine lähtuvad piirkonna looduskeskkonna taluvusest ja linna miljööväärtuse säilitamisest. Elamumaa tihendamine korter- ja väikeelamutega järgib piirkonna varasemat hoonestuslaadi ja arhitektuuri stiili.

Tööstuspiirkondade restruktureerimine lähtub maakasutuse intensiivistamisest ja stimuleerib säästvate tehnoloogiate kasutamist. Uusettevõtlus koondub Raadi, Ropka, Räni ja Veeriku tööstuspiirkondadesse. Keskkonnasäästlike väikeettevõtete paigutamine seni hoonestamata aladele peab silmas elanike paiksuse tõstmist ja liikluskoormuse vähendamist. Linna lähikümbruse elamu-, tööstus- ja vaba aja veetmise alad on linnaehituslikult ja funktsionaalselt seotud Tartuga. Eriti jälgitakse, et säiliks roheline (ökoloogiline) võrgustiku süsteem.

Tänavavõrgu arendamisel pööratakse tähelepanu liiklusohutusele. Kesklinnas on laiendatud jalakäigutsoone. Ehitatud on kogu linna hõlmav tänavaja jalgrattateede võrgustik. Maantee ja linnatänavate põhirstmikud ning

raudtee ja põhitänavate ristumiskohad on viidud eritasandiliseks. Kõiki tänavaid linna halduspiires valgustavad madala energiatarbimisega valgustid.

Emajõe kaldapealsed on kogu linna piires arendatud välja promenaadidena.

Puhas vesi on ühisveevärgi kaudu kõigile kättesaadav. Rakendatud on meetmed põhjavee ja sellelt lähtuvate veehaarete kaitsmiseks. Ühine vee, kanalisatsioon ja reovee käitlussüsteem hõlmab kogu Tartu linnastu. Heitveed on puhastatud ja jääkained taaskasutatakse. Välja on ehitatud lahkvoolne kanalisatsioon. Linna avalike veekogude kvaliteet on tagatud ja kaitstakse elupaiku.

Jäätmekogumise, -käitlemise ja ladestamise süsteem vastab kõrgeimatele keskkonnanõuetele. Linnas on säästlik ja varustuskindel energiasüsteem. Kogu linnas on tagatud gaasivarustus. Elektriliinid ei häiri linnakeskkonda. Kõigile elanikele on kättesaadav tasuta IT-kommunikatsiooniühendus. Osatakse tegutseda hädaolukordades.

Põhimaantee Tallinn–Tartu–Võru–Luhamaa on ehitatud neljarealiseks. Linna ümbriseb ringtee ja sellelt lähtuvad suunakiired on seotud üle Emajõe minevate sildadega. Radiaalsed ja tsirkulaarsed tänavad moodustavad „risti ja ringi” liiklussüsteemi. Linnasisene liiklus on lahendatud uudsel.

Tartust on kiire raudteeühendus Tallinna, Riia, Pihkva ja Moskvaga. Rail Baltica on välja ehitatud ja reisiliiklus toimib üle-euroopalises süsteemis. Transiitliiklus raudteel on suunatud linnast mööda. Reisijate tarvis on ehitatud turvalised ootepaviljonid. Müra mõju vähendamiseks on ehitatud barjäärid. Raudteetalad on saneeritud ja pinnas puhastatud.

Tartu lennuliiklust teenindab Ülenurme lennuväli, mis on avatud rahvusvaheliseks regulaarreisiliikluseks. Lennujaam pakub lennufirmadele alternatiivi opereerimiseks, kui Tallinnas või Riias on koormus suur. Ülenurme lennujaam kuulub lennuväljade koostöövõrku.

Emajõel toimub reisiliiklus, regulaarreisid viivad Peipsi sadamatesse, sh Venemaale. Sildumis-randumiskohad, matkarajad ja atraktsioonid on avanud Emajõe aktiivseks kasutamiseks.

Linnastu ühtsesse ühistranspordi süsteemi kuuluvad eri transpordiliigid – bussid, väikebussid taksod ja jõetaksod. Teenindus toimib põhimõttel „tellimise järgi” teenus. Valdav on energiat säästev keskkonnasõbralik ühistranspord ja kergliiklus. Rakendub bussiliikluse reaajas jälgimise (telemaatiline) süsteem. Tehnoloogia võimaldab info edastamist ummikute ja vabadest par-

kimiskohtadest, liikluse suunamist intelligentse foorisüsteemi abil jm. Ühistranspordi kasutamist suurendatakse tänaselt kolmandikult enam kui pooleni kogu transpordi mahust ja aastaks 2030 on omakorda pool ühistranspordivahendite arvust keskkonnasäästlikud.

Viiendik kuni veerand kõikidest sõitudest tehakse jalgrattaga.

Avalik võim viib linnaruumis linlaste huvides ellu aktiivset maapoliitikat, mille raames maid munitsipaliseeritakse ja toimub maa pikaajaline arendamine.

Linnaelanike huvisid kaitstes maandab avalik võim riske ja on valmis reageerima igasugustes kriisiolukordades.

3.6 TARTU ON HOOLIV LINN

Kõigil tartlastel on võimalus elada väarikat elu. Tartus on inimesest hooliv ja turvaline keskkond ning iga inimene vastutab oma tegevuse ja selle tagajärgede eest. Heal tasemel esmatasandi tervishoid, eriarstiabi, aktiivravi, hooldusravi, sotsiaalhoolekanne, sotsiaalkindlustus ja tööhõive tagavad Tartu elanikele tervise- ja sotsiaalprobleemide lahendamise, tervise hoidmise ja taastamise ning toimetuleku elukestvalt. Ennetustegevus on linna kõigi eluvaldkondade, nagu hariduse, majanduse, tervishoiu ja teiste tiheda koostoimimise tulemus. Elukvaliteet, hoolitsus ja osalemine ühiskonnaelus on võimaldatud igale linnaelanikule sõltumata inimese sotsiaalsest ja tervislikust seisundist, majanduslikust olukorrast ja muust sellisest.

Sotsiaalhoolekande võrgustik haarab kõik riskirühmad ja koostöös osalevad kõik inimese toimetulekut toetavad sektorid. Koos ennetustegevusega on sotsiaaltöö ülesanne tõrjutud tartlaste taaskaasamine kogukonna ellu. Teenused on abivajajakesksed ja põhinevad vajaduse õigeaegsel tuvastamisel, teadvustamisel, asjakohasel sekkumisel ning tulemuste tagasisideandmisel. Tartu Ülikoolis ettevalmistuse saanud sotsiaaltöötajad on hinnatud tööjõud Eesti sotsiaalhoolekandes. Rahva tervise väärtustamine ning õpi- ja töökeskkonna ohutus aitavad suurendada elanike majanduslikku aktiivsust.

Kliinikumi näol on tegemist Eesti ainsa ülikoolihaiglagaga, kus kõrvuti kõrgetasemelise tervishoiuteenuse osutamisega toimub koostöös ülikooli arstiteaduskonnaga tervishoiutöötajate kõrgetasemeline ettevalmistus. Tartus on

tugev esmatasandi tervishoid, mille keskmeks on kvaliteetne perearstisüsteem. Perearstiabi asutustes toimub regulaarne aktiivne tervisekontroll ning nõustamine haiguste ennetamiseks. Tartu sotsiaalhoolekande- ja tervishoiusüsteemi tugevuse tagab lisaks töötajate kõrgele kvalifikatsioonile ning materiaalse baasi ajakohasusele koostöö ja avatud partnerlus.

Tartlased väärtustavad tervislikke eluviise, seega suureneb inimeste vastutus enda ja oma pereliikmete toimetuleku eest. Oma tervisest hooliv ja sotsiaalselt vastutustundlik käitumine vähendab sotsiaalprobleeme ning kindlustab kõigile linlastele kõrgema elukvaliteedi.

3.7 TARTU ON LOOV LINN

Tartu on Eesti kultuuri keskus, sügavate traditsioonidega avatud ja arenev kultuurilinn. Linn kultuuri loomiseks, tarbimiseks ja edasikandmiseks. Eestis ainulaadne Tartu kultuurikeskkond tõmbab magnetina loovinimesi. Ergas kultuurielu kujundab professionaalsetele loojatele stimuleeriva ja soodsa tegevuspinnase. Linnavõim teadvustab endale ja linlastele kultuuri ja spordi väärtusi, investeerides kultuuri- ja spordialasesse tegevusse, organisatsioonidesse, infrastruktuuri ja koolitamisse.

Tartu loomeinimeste looming leiab tee Eesti ja Euroopa kultuuriellu. Tartus on rida üle-eestiliste kultuuriväljaannete toimetusi. Tartu moodsaid tehnoloogiasid kasutav meedia- ja kultuuritööstus pakub tööd oma ala spetsialistidele.

Linna suurepärase infrastruktuur ja kultuuriliselt laetud linnaruum võimaldavad läbi viia kõige nõudlikumaid üritusi – kontserte, festivale, spordivõistlusi, konverentse jms. Eesti teadussaavutusi tutvustab AHHAA, propageerides ühtlasi teaduspõhist mõtlemist.

Klubide, stuudiote, galeriide, kinode, teatrite, tantsusaalidega täidetud Tartu kesklinnal on omaette rahvusvaheline väärtus ja menu.

Tartu linna kultuuri- ja spordihooned on täielikult renoveeritud. Tartus on uus linnaraamatukogu ja kunstimuseum. Avatakse iseseisva eelarvega moodsa kunsti keskus – ajakohase tehnika ja paljude saalidega maja, kuhu on asja kunstimuuseumilasteaiaaast vanuriteni. Eesti Rahva Muuseum Raadil kui rahvuslik kultuurivaramu uurib ja tutvustab eesti rahvuskultuuri, pakub kultuuri-

ja puhkeelamusi ning konverentsiteenust. Tartus asub Eesti arhiivide keskus. Emajõe äärde kujundatud uuel puhkealal leidub kõlakodasid suvekontsertide tarvis ja spordirajatisi tervislikuks aja veetmiseks. Täielikult on renoveeritud Tamme staadion ning koolide spordi- ja mänguväljakud, mis toimivad piirkondlike sportimispaikadena. Kõigile Tartus viljeldavatele spordialadele on loodud vastavad tingimused.

Tartu arendab intellektuaalomandi müügil põhinevaid majandusharusid. Loovmajanduse valdkonda kuuluvaid festivale, laulupidusid, kunstiprojekte, kirjandusüritusi, etendusi, rahvakunstipäevi, kontserte jms tullakse külastama väljastpoolt Eestitki. Professionaalset kultuuriüritusi leidub igale eale ja maitsele. Osaletakse eestvedajana piiriüleses hansalinnade liikumises. Tartu spordiklubid korraldavad mainekaid spordiüritusi, mis pälvivad rahvusvahelist tähelepanu. Tartu sportlased ja võistkonnad osalevad Euroopa sarjades, mis tagab linna spordipublikule aastaringse võimaluse elada Tartus kaasa heatasemeliste jõukatsumistele. Tartu kaubamärgi all toimuvad spordi- ja kultuuri-sündmused kujundavad Tartu üleilmset mainet, arendavad linlastes õppimisvõimet ja lisavad kogemusi. Loovalinnale omased muusikatööstuse, reklaami, kirjastamise, arhitektuuri, disaini, moe jpm projektid toovad Tartusse oma ideid teoks tegema kultuuriinimesi üle maailma.

Noorte kultuurikasvatus on võtmetähtsusega nii kutseliste kultuuritöötajate kui ka kultuuri tarbijate järelkasvu tagamisel.

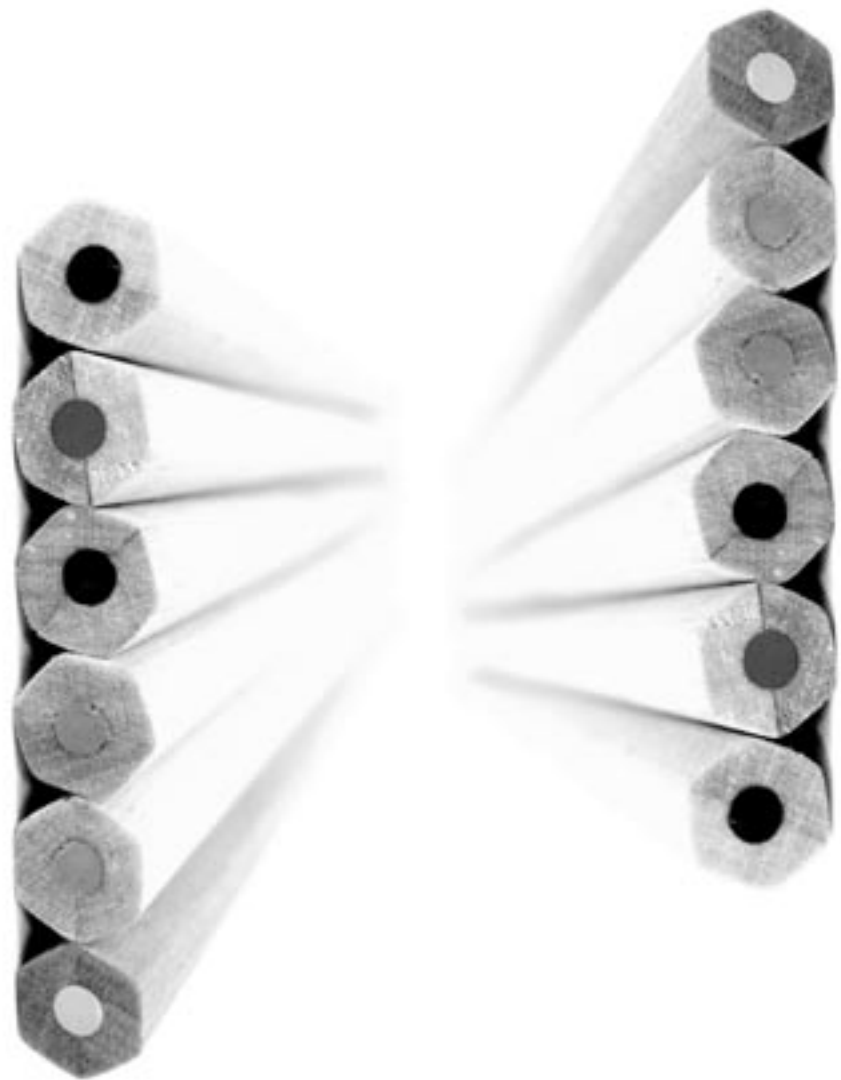
Tartu hindab ja edendab eesti rahvakultuuri – koorilaulu, puhkpillimuusikat, rahvatantsu, harrastusteatri, käsitööd jms. Harrastuskultuuri keskused pakuvad paljudele isetegemisrõõmu ja oskavad end ise ära majandada. Linnaosade arendamisel osalevad mittetulundusühingud. Linnas ja lähipiirkonnas asuvad rajatised, puhkealad ning spordiringid ja -klubid pakuvad aastaringseid spordi- ja puhkevõimalusi kõige erinevamatele huvigruppidele.

Linnas valitsev vaimsus ja loominguline õhkkond soosivad linnakodanike aktiivset kaasaraääkimist oma elukeskkonna kujundamisel. Neil jätkub selleks motivatsiooni ja pädevust, nad on piisavalt kursis arhitektuuri erinevate esteetikatega, nad suudavad mõelda nii oma kodu, linnaosa, linna, riigi, Euroopa kui ka maailma tasandil.

Tartlasel on kultuuriharjumus, ta esindab euroopalikku kultuuri ja tal on multikultuurne tunnetus. Üliõpilaste suure osakaalu tõttu kultuuritarbijate

seas on Tartu omalaadne kultuuritarbimise oskuste omandamise paik, mille mõjud kanduvad üle kogu Eesti.

Tartu on atraktiivne reisisiht turistidele. Konverentsi-, miljöõ-, ajaloo- ja kultuuriturismi linnana pakub Tartu mitmekülgseid aastaringseid aktiivse ja interaktiivse suhtluse võimalusi nii tartlastele kui ka külalistele. Tartu kuulub rahvusvaheliselt mainekatesse turismiorganisatsioonidesse, on üks Lõuna-Eesti turismimagnetitest ja Emajõe Jõeriigi sihtsadam.

4 SIHTRÜHMAD PÕHISÕNUMID JA KOMMUNIKATSIOONIEESMÄRGID

Kommunikatsioonistrateegia põhisõnumid ja kommunikatsioonieesmärgid kirjeldavad üht ja sama – soovitatavat pilti Tartust sihtrühmade liikmete peades – kahel erineval tasandil. Põhisõnumid on põhjalikumad, ent paratamatult üldsõnalisemad. Samuti ei ole põhisõnumitest võimalik teada saada, millises osas praegune pilt sihtrühmade liikmete peades erineb arengudokumentides ettenähtud ideaalist. Kommunikatsioonieesmärgid on konkreetsemad, realistlikumad ja samas muutuvamad, kuna nende koostamisel on lähtutud konkreetsetest vastuoludest sihtrühmade tegelike mõtete, tunnete ja tegevuse ning põhisõnumites ette nähtud ideaalpildi vahel.

Kommunikatsioonieesmärgid on kolme liiki. Informeerimiseesmärgid kirjeldavad, mida me tahame, et sihtrühm Tartu linna kohta teaks. Hoiakulised eesmärgid loetlevad, mida me tahame, et sihtrühm Tartu kohta arvaks, tunneks või usuks. Tegevuseesmärgid kirjeldavad, mida me tahame, et sihtrühm teeks või tegemata jäta.

Järgnevalt on ülevaatliku tabelina esitatud sihtrühmade ja suhtlusvaldkondade kaupa kõik põhisõnumid. Trükise ülejäänud osas on sihtrühmade kaupa üles loetletud kõik suhtlusvaldkonnad ja neile vastavad põhisõnumid ning tehtud kokkuvõtte kõigist kommunikatsioonieesmärkidest.

Sihtrühmad		Suhtlusvaldkonnad					
Linnakodanikud	Alasihtrühmad	Haridus	Kultuur ja sport	Linnakeskkond	Sotsiaalabi ja tervishoid	Turvalisus	Isiklik arenguperspektiiv
	Linnakodanikud	Tartus on tervikliik õpikeskkond, mis toetab õppija individuaalsust, loovust ja ettevõtlikkust. Tartu on õppiv linn, kus kogu elu õpivad nii noored kui vanad.	Tartu on Eesti kultuuri keskus, sügavate traditsioonidega avatud ja arenev kultuurilinn, mis lähtub põhimõttest, et loovad inimesed loovad linna. Tartu suhtleb inimesega kui kultuuri kogeja ja kaasloojaga.	Tartu on miljööväärtuslik ja turvaline linnaruum, mida arendatakse jätkusuutlikult. Tartu integreerub rahvusvahelisse transpordivõrku. Tartu linnaruumis kohutavad tehiskeskond, kultuur ja loodus sellisel viisil, et kõigil tartlastel on meeldiv, turvaline ja sisukas elu.	Tartus elavad terviseteadlikud, sotsiaalselt aktiivsed ja hästi toime tulevad inimesed. Kõikidele tartlastele on kättesaadavad kvaliteetsed sotsiaal- ja tervishoiuteenused. Tartu on Eesti tervishoiu ja sotsiaalhoolekande arengukeskus.	Tartu on turvaline linn. Linnaplaneerimisel arvestatakse turvalisuse aspektidega. Tartlased osalevad aktiivselt turvalisuse tagamisel	Tartu on rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline kultuuri-, teadus-, haridus- ja ettevõtluslinn ning teeb kõik selleks, et tema elanike ideed oleks teostatavad, et igapäev oleks võimalik enda ja oma pere elu pikaks ajaks Tartuga siduda.
	Tulevased ja praegused tudengid. Tartus õppivad noored						
	Kultuuriauditoorium						
	Akadeemiline kodanikkond						
	Lasteaia- ja koolilapsed. Lastega pered						
Eakad ja puuetega elanikud. Töötud ja kodutud							
Turistid	Alasihtrühmad	Huviväärsused	Üritused	Linnakeskkond	Teenindus		
	Siseturistid ja -külalised	Tartu on miljöo-, ajaloo- ja kultuuriturismi linn, mis pakub oma külalistele mitmekülgeid aastaringseid aktiivse ja interaktiivse suhtluse võimalusi.	Tartus toimub aasta ringi igale eale ja huvile palju professionaalseid teadus-, kultuuri- ja spordiüritusi, milles saab osaleda nii loojana kui tarbijana.	Tartus on euroopalik miljööväärtuslik ja turvaline linnaruum, mida arendatakse jätkusuutlikult. Tartu integreerub rahvusvahelisse transpordivõrku. Tartu linnaruumis kohtuvad tehiskeskond, kultuur ja loodus sellisel viisil, et kõigil linna külalistel on võimalus saada meeldiv ja sisukas Tartu-elamus.	Tartu on hea teenindusega linn. Tartu teenindajad on valmis väliskülastega suhtlema ja arvestavad nende vajaduste ja soovidega.		
	Välituristid ja -külalised						
Spetsialistid	Tartu on huvitav reisisihtkoht paljude huviväärtustega. Eesti külastuse käigus tuleb siin kindlasti vähemalt ööpäev viibida. Uute huviväärsuste kohta saab kiirelt ja operatiivselt informatsiooni.					Tartu kultuurikalendri järgi on võimalik planeerida külastusi aasta kuni kaks ette	Tartu linnakeskkond on huviväärsus omaette, mis paelub külalisi.
Ettevõtjad	Alasihtrühmad	Uuendusliikkus	Töötajad	Ettevõtluskeskkond			
	Kohalikud ettevõtjad	Linna ettevõtjate mõtteviisi iseloomustab uuendusliikkus. Tihenev koostöö teadus- ja arendusasutustega võimaldab ettevõtetal osaleda uute tehnoloogiate väljatöötamisel ja kasutuselevõtus, suurendades ettevõtete konkurentsivõimet rahvusvahelistes võrgustikes. Kliendisõbralik ja keskonda säästev arendus nii tootmises kui ka teeninduses tagab Tartu ettevõtjate edu.	Tartu ettevõtjad panustavad üha enam töötajatesse ja linn pakub selleks mitmekesist toetust. Linn innustab ettevõtjat töötajate kvaliteeti tõstma ning investeerima haritud ja oskustega spetsialistide koostöösse.	Tartu on kujunemas rahvusvaheliselt mainekad ettevõtluse tugistruktuurid. Toetatakse alustavaid ettevõtteid ja luuakse tingimused nende kiireks arenguks. Soodustatakse mitmekesist ettevõtlust ja toetatakse ettevõtete tehnoloogilise ja arendusalase võimekuse suurendamist ning ettevõtete rahvusvahelistumist. Ettevõtluses nähakse mitte ainult materiaalse väärtuste loojat, vaid ka sotsiaalse tasakaalu tekitajat.			
Välisinvestorid	Tartus toetatakse ja tunnustatakse uusi ideid. Uuendusmeelse ja areneva linnana on Tartu atraktiivne investeerimisloot.	Haritud ja kvalifitseeritud töötajad ning kiirelt arenev majandus suudavad koostöös pakkuda atraktiivset keskkonda investeerimisele, mis on suunatud kõrgema lisandväärtuse loomisele.	Tartus soodustatakse ettevõtluse mitmekesisust, toetatakse ettevõtete tehnoloogilise ja arendusalase võimekuse suurendamist ning ettevõtete rahvusvahelistumist. Tartu on parim paik äri alustamiseks ja atraktiivne investeerimiskeskond.				

Järgnevalt on esitatud põhisõnumid kõigis sihtrühmades suhtlusvaldkondade kaupa ning lühikokkuvõtted kõigi alasihtrühmade kommunikatsioonieesmärkidest.

4.1 LINNAKODANIKUD JA POTENTIAALSED LINNAKODANIKUD

Linnakodanike sihtrühmas võib omakorda eristada järgmisi sihtrühmi: linnakodanikud (sellesse alarühma kuuluvad kõik linnakodanikud neil juhtudel, kui muu jaotus ei ole võimalik või mõttekas. Selle alarühma abil on kirjeldatud ka venekeelsele elanikkonnale suunatud eesmärgid); tulevased ja praegused tudengid, Tartus õppivad noored; kultuuriauditoorium; akadeemiline kodanikkond; Tartu lasteaia- ja koolilapsed, lastega pered; eakad ja puuetega elanikud, töötud ja kodutud.

4.1.1 SUHTLUSVALDKONNAD JA PÕHISÕNUMID

Haridus – kogu haridusvaldkond alusharidusest kõrghariduseni.

Põhisõnum: Tartus on terviklik õpikeskkond, mis toetab õppija individuaalsust, loovust ja ettevõtlikkust. Tartu on õppiv linn, kus kogu elu õpivad nii noored kui ka vanad.

Kultuur ja sport – traditsioonilised kunstivaldkonnad, sport ja vaba aja tegevused ning laiem, mõtestatud ja kommunikatiivne suhestumine enda, teiste ning ümbritseva keskkonnaga Tartule omase loomingu ja vaimse elamisviisina.

Põhisõnum: Tartu on Eesti kultuuri keskus, sügavate traditsioonidega avatud ja arenev kultuurilinn, mis lähtub põhimõttest, et loovad inimesed loovad linna. Tartu suhtleb inimesega kui kultuuri kogeja ja kaasloojaga.

Linnakeskkond – linnaruum tervikuna, eriti looduskeskkond, miljöo ja ka infrastruktuur.

Põhisõnum: Tartus on miljööväärtuslik ja turvaline linnaruum, mida arendatakse jätkusuutlikult. Tartu integreerub rahvusvahelisse transpordivõrku. Tartu linnaruumis kohtuvad tehiskeskkond, kultuur ja loodus sellisel viisil, et kõigil tartlastel on meeldiv, turvaline ja sisukas elu.

Sotsiaalabi ja tervishoid – linna abi vähemkindlustatud inimestele ja tervishoiuteenused, laiemalt tervist väärtustav mõtlemine ja käitumine.

Põhisõnum: Tartus elavad terviseteadlikud, sotsiaalselt aktiivsed ja hästi

toime tulevad inimesed. Kõikidele tartlastele on kättesaadavad kvaliteetsed sotsiaal- ja tervishoiuteenused. Tartu on Eesti tervishoiu ja sotsiaalhoolekande arengukeskus.

Turvalisus – nii kuritegevuse ennetuse kui liikluse mõttes.

Põhisõnum: Tartu on turvaline linn. Linnaplaneerimisel arvestatakse turvalisuse aspektidega. Tartlased osalevad aktiivselt turvalisuse tagamisel.

Isiklik arenguperspektiiv – linnaelaniku tulevikuvisionid eeskätt töö ja eneseteostuse vallas, mis tagavad vaimse ja materiaalse turvalisuse, et kavandada enda ja oma pere elu Tartus pikaks ajaks.

Põhisõnum: Tartu on rahvusvaheliselt konkurentsivõimeline kultuuri-, teadus-, haridus- ja ettevõtluslinn, mis teeb kõik selleks, et tema elanike ideed oleks teostatavad, et igaühel oleks võimalik enda ja oma pere elu pikaks ajaks Tartuga siduda.

4.1.2 LINNAKODANIKUD

Tartlased teavad, et linnal on hariduselu pikaajaline arenguvision, hindavad seda ja arvestavad sellega. Hariduse saamise, koolituse ja huvitegevuse võimalused on mitmekesised, arvestatud on ka erivajadustega õppuritega. Ümberõpet ja karjäärinõustamist võimaldatakse nii eesti kui ka vene keeles. Venekeelsetele õpilastele on kättesaadav kvaliteetne emakeelne keskharidus, mida täiendab eesti keele õppe võimalus. Linn abistab haridusvõimaluste leidmisel nii kohalikke kui ka eri rahvustest uusi elanikke. Lapse sattumisel koolist väljalangejate riskirühma on võimalik saada abi, see on ühine mure. Tartlased tunnustavad elukestva õppe põhimõtet, julgevad ja tahavad vajaduse tekkimisel igas eas ümber ja juurde õppida. Ollakse sallivad eri rahvustest ja erivajadustega õppurite suhtes. Lapsevanemad tunnustavad Tartu Kutsehariduskeskust, mille tehniline baas on hea ja mida linn jõuliselt arendab. Tartlased on uhked Tartu Ülikooli kui rahvusvahelise teadus- ja hariduskeskuse üle.

Tartlased hindavad Tartu kultuurielu pikaajalist arenguvisioni. Tartlased on aktiivsed kultuuri loojad, kes mõistavad loomingu protsessina, mitte tulemusena. Tartlased teavad ja usuvad, et Tartus võib igäiks olla aktiivne kultuurielu kujundaja ja kaaslooja. Tartlased on aasta ringi aktiivsed kultuuri-

elus osalejad olenemata vanusest, rahvusest, sissetulekust, haridusest. Peamine kultuuriinfokanal on <http://kultuuriaken.tartu.ee>. Teatakse ja usutakse, et Tartus on palju professionaalseid kultuurikorraldajaid, loojaid ja kultuuriorganisatsioone, sest Tartu pakub ajakohast ja loominguiliselt turvalist keskkonda ning tunnustab tegijaid.

Elanikud teavad Tartu linnakeskkonna ja -ruumi pikaajalist arenguvisioni ja seda, kuidas ja millises suunas ehitusi, infrastruktuure ja keskkonda planeeritakse. Tuntakse ka sellealase teabe allikaid. Ollakse aktiivsed planeerimisaru- teludel ja avaldatakse arvamust eri kanaleis. Tartul on olemas head ja maitsekad infokandjad – sildid, viidad, kaardid. Tartlased tunnevad oma linnaruumi (vaatamisväärsusi, parke, randu ja matkaradu), on loodussäästlikud, kutsuvad linnakeskkonna rikkujaid korrale ja teavad, kuhu pöörduda loodushoiu küsimustes. Arendatakse autoliiklusele alternatiivset liiklust. Ühistransport on ökonoomne ja keskkonnasäästlik. Jäätmekäitlus on otstarbekalt korraldatud. Elanikud on aru saanud, et linnakeskkonna seisund on meie endi kätes, me ise hoiame ja arendame seda. Koduümbrust korrastatakse omal algatusel, osaletakse kampaaniates, panustatakse linna kaunistamisse ja linnaruumi kujundamisse. Kõik linlased näevad oma osa ja tunnetavad vastutust selles, et Tartu on rikkalike vaatamisväärsustega miljööväärtuslik linn.

Linnakodanikud teavad, et Tartus on mitmekülgsed võimalused sotsiaalselt turvalise ja tervisliku elu elamiseks. Tartlased väärtustavad peresuhteid ja eri põlvkondade suhtlemist (näiteks vanavanemad lastelastega). Tartlased vastutavad enda ja oma pere toimetuleku ning tervise eest (seda nii toitumise, liikumise kui ka tervishoiuteenuste kasutamise mõttes). Tartlased julgevad ja oskavad kasutada Tartu heatasemelist sotsiaalabi- ja tervishoiusüsteemi ning mitmekülgseid ja kodule lähedal asuvaid teenuseid. Kaaslinlased suhtuvad abivajajasse tähelepanelikult või suunavad linna sotsiaalabi ja tervishoiuteenuste juurde. Tartlased toetavad vabatahtlikku tegevust selles osaledes või sellele annetades.

Linnakodanikud teavad, et Tartu on reeglina turvaline. Linn teeb koostööd politsei ja päästeteenistusega. Ka kodanikud ise on aktiivsed linnaruumi turvalisuse tagamisel, teavad, kuhu edastada infot (sealhulgas heakorratelefon 1789), kust saada abi. Kriisiõppustesse suhtutakse tõsiselt, neis osaletakse ja innustatakse osalema ka sõpru-tuttavaid. Kõik liiklejad jälgivad liiklusohutuse

reegleid. Jalgratturid kasutavad võimalusel jalgrattateid. Helkuri kasutamine on iseenesestmõistetav.

Linnaelanikud usuvad, et Tartu on mitmekülgne ja -tasandiline linn, mis pakub üha enam erialaseid ja ka tööväliseid eneseteostusvõimalusi. Hinnatakse Tartu vabameelsust ning julgetakse ette võtta huvitavaid tegemisi. Tartlased osalevad aktiivselt elukestvas õppes. Väärtustatakse Tartule omast head ligipääsu vaimsetele väärtustele. Tartlased on aktiivsed hariduses, teaduses, ettevõtluses, kultuuris ning linnakeskkonna arendamises igal tasandil ega ole pelgalt tarbijad.

4.1.3 TULEVASED JA PRAEGUSED TUDENGID. TARTUS ÕPPIVAD NOORED

Noored ja potentsiaalsed tudengid teavad ning tunnevad Tartu kõrgkoole (sh rakenduskõrgkoole). Siin õppivad tudengid teavad enda edasisi võimalusi Tartus. Tartu noored oskavad noorsootöölalt teavet otsida portaalist <http://noorteaken.tartu.ee>. Nad usuvad, et Tartu on oma ideede teostamiseks hea keskkond, seepärast ei soovi nad siit lahkuda ka pärast õpingute lõppu. Nad tunnevad end aktiivsete, linnaelus osalevate Tartu kodanikena ja registreerivad end tartlaseks.

4.1.4 KULTUURIAUDITOORIUM

Sellesse rühma kuulub nii kultuuripublik kui ka aktiivsed kultuuriloojad ja -korraldajad.

Nii tartlased kui ka külalised teavad, et Tartus toimub aasta ringi mitmesuguseid professionaalseid kultuurisündmusi eri sihtgruppidele, igale eale ja maitsele. Kultuuriteavet saadakse eelkõige portaalist <http://kultuuriaken.tartu.ee>.

Linnaelanikud on veendunud, et kunst ja kultuur on Tartu linnaruumi osa, seda tuleb väärtustada, turistidele näidata ja (vajadusel) kaitsta.

Nii tartlased kui ka külalised on aktiivsed kultuuri tarbima ja looma. Loo-

meinimesed osalevad aktiivselt linna(ruumi) arendamises ja kujundamises.

Kõik potentsiaalsed kultuurikorraldajad teavad kultuuritegemise võimalusi Tartus ja oskavad kasutada infokanaleid. Nad tunnetavad, et Tartu pakub soodsat loomekeskkonda, sh abi kultuuriloomingu turundamisel, ja tunnustab tegijaid. Linn tegeleb eri kultuurivaldkondade (turundus)strateegiatega väljatöötamisega ning kaasab sellesse kultuurikorraldajaid.

4.1.5 AKADEEMILINE KODANIKKOND

Akadeemiline kodanikkond on veendunud, et Tartus on Euroopas konkurentsivõimelised teadustöö tegemise võimalused, Tartu väärtustab teaduse osa linna arengus, aitab vahendada ja loob soodsaid tingimusi teadlaste ja ettevõtjate koostööks. Akadeemilised kodanikud soovivad tutvustada oma teadussaavutusi, osaleda teadust populariseerivatel üritustel ja esitleda end eeskätt Tartu teadlasena. Teadlased ja õppejõud osalevad ekspertidena aktiivselt linna arendustegevuses. Ka pärast mujal töötamist pöörduakse Tartusse tagasi.

4.1.6 LASTEAIA- JA KOOLILAPSED. LASTEGA PERED

Sellesse rühma kuuluvad lisaks lastele (kuni 18 aasta vanuseni) ka nende vanemad ning lasteaedade ja koolide (sh kutsekoolide) õpetajad. Sellele rühmale suunatud eesmärgid ja tegevused kattuvad osaliselt tudengite ja noorte sihtrühma omadega.

Nii lapsed, vanemad kui ka õpetajad on veendunud, et Tartus saab Eesti parima hariduse. Lisaks heal tasemel haridusasutustele on Tartus mitmesugused hariduse tugistruktuurid, nt noortekeeskused, sotsiaalpedagoogid, individuaalse õppekava võimalused, mis aitavad lapsel paindlikult ja oma isikupärale vastavalt õppida ning areneda. Samuti soodustab lapse arengut huvitav ja sõbralik kooliväliline keskkond: muuseumid, raamatukogud, huvitegevuse võimalused. Noored, vanemad ja õpetajad osalevad aktiivselt koolide arendustöös ning võtavad osa linna hariduse arengukavade koostamisest.

Lastega pered osalevad kultuuri-, spordi- ja noorsooüritustel regulaarselt ja aktiivselt. Laosed ja lastega pered oskavad otsida noorsootöölalt teavet portaalist <http://noorteaken.tartu.ee>.

Linlased märkavad abi vajavat last. Vanemad julgevad ja oskavad vajadusel kasutada sotsiaalabi võimalusi. Lastel ja noortel kujunevad tervist hoidvad väärtushinnangud. Nad osalevad aktiivselt tervist edendavates kampaaniates ja üritustel ning algatavad ka ise selliseid ettevõtmisi, mida linn omakorda toetab.

Noored, vanemad ja õpetajad teevad aktiivselt ettepanekuid linnaruumi turvalisemaks muutmiseks, väärtustavad ise kodanikualgatust selles valdkonnas ning usuvad, et linn seda väärtustab ja tunnustab.

Tartu lapsed ja noored kasvavad tartlaseks olemise vaimus, st nad tunnevad, et Tartut kui kodulinna tuleb väärtustada ja säästa ning oma isikliku panuse kaudu arendada. Tartut nähakse parima kohana enese teostamiseks. Seega ei lahku noor inimene Tartust, tegutseb siin, arendab ennast ja linna. Kui minnakse mõneks ajaks elama, õppima või töötama mujale, siis pöörduakse alati Tartusse tagasi.

4.1.7 EAKAD JA PUUETEGA ELANIKUD. TÖÖTUD JA KODUTUD

Sellesse rühma kuuluvad pensionärid, puuetega inimesed, pikaajalised töötud ja kodutud.

Eakad ja puuetega inimesed osalevad aktiivselt elukestvas õppes. Puuetega inimestel on võrdsed võimalused haridust saada (täienduskoolitus, taseme- koolitus, vabaharidus, toimetulekukoolitus).

Eakad ja puuetega inimesed on oodatud kultuurisündmustele, neil endil on võimalused kultuuri luua ja nende loomingu hinnatakse. Neid väärtustatakse kultuuritraditsiooni kandjatena.

Linnatransport, ehitised ja rajatised vastavad invanõuetele. Pargid ja puhkealad on turvalised ja ligipääsetavad.

Sotsiaal- ja tervishoiuteenused on eakatele ja puuetega inimestele kättesaadavad ja taskukohased, neil on võimalus valida hooldus- ja koduteenuste

osutajate vahel, toetused on kättesaadavad ja piisavad. Eakad ja puuetega inimesed osalevad terviseedenduses ning eakate ja puuetega inimeste organisatsioonides.

Päevakeskused pakuvad võimalusi enesearendamiseks ja tegevuseks, puuetega inimestel on võimalik leida võimetele vastav töö, eakatel eakohased ja lühiajalised töövõimalused. Kõigil on võimalused oma olukorda parandada.

Töötud ja kodutud kasutavad aktiivselt haridusvõimalusi ja teavad, et õppimine on vahend töö saamiseks ning aktiivseks töötamiseks. Info töö leidmiseks on kättesaadav. Töötud ja kodutud teavad, et neil on õigus abi saada, samas mõistavad, et järelevalve on abi saamise loomulik osa. Töötud ja kodutud teavad, et igapähe (sh kodutul) on õigus kaitsesele ja inimlikule kohtlemisele.

Töötud ja kodutud ei pelga muutusi ja on paindlikud. Nad teavad, et kodutute päevakeskus ja varjupaik on olemas ja sinna võib minna.

4.2 TURISTID

Turistide sihtrühmas on kolm alarühma: **siseturistid** ja **-külalised**; **välituristid** ja **-külalised** ning **spetsialistid** (nt reiskorraldajad, majutajad, teenindajad, ürituste korraldajad, giidid, arendusorganisatsioonid).

4.2.1 SUHTLUSVALDKONNAD JA PÕHISÕNUMID

Huviväärsused – vaatamisväärsused Tartu linnas.

Põhisõnum: Tartu on miljöö-, ajaloo- ja kultuuriturismi linn, mis pakub mitmekülgseid aastaringseid aktiivse ja interaktiivse suhtluse võimalusi oma külalistele.

Üritused – sündmused, üritused, projektid, millest turistil on võimalik osa saada.

Põhisõnum: Tartus toimub aasta ringi igale eale ja huvile palju professionaalseid teadus-, kultuuri- ja spordiüritusi, milles saab osaleda nii loojana kui tarbijana.

Linnakeskkond – looduskeskkond, miljöö, infrastruktuur, sh huvitavad tehis- ja looduskeskkonna koostumispaidad jne.

Põhisõnum: Tartus on miljööväärtuslik ja turvaline linnaruum, mida arendatakse jätkusuutlikult. Tartu integreerub rahvusvahelisse transpordivõrku. Tartu linnaruumis kohtuvad tehiskeskkond, kultuur ja loodus sellisel viisil, et kõigil linna külalistel on võimalik saada meeldiv ja sisukas Tartu-elamus.

Teenindus.

Põhisõnum: Tartu on hea teenindusega linn. Teenindajad väärtustavad klienti, tema individuaalseid vajadusi ja soove.

4.2.2 SISETURISTID JA -KÜLALISED

Tartut tuntakse kui Baltimaade vanimat linna, mis on avatud, kompaktne, turvaline, lastesõbralik ja roheline. Siseturistil on kujunenud harjumuseks külastada Tartut aasta jooksul mitu korda, sest Tartu linnaruum on rahulik ja ajalooline, samas kaasaegne ja inspireeriv, loominguiline ja dünaamiline, mis annab ainulaadse vaimse elamuse.

Siseturistid teavad ja usuvad, et Tartus on igale ea- ja huvigrupile võimalusi sisukalt aega veeta. Enamik ajaviitmiskohtadest asuvad kompaktselt koos Tartu kesklinnas ja on kergesti leitavad. Tartu huviväärsuste hulka kuuluvad mitmekesised, rikkalike kogudega ning üha interaktiivsemaks muutuvad muuseumid, mis tutvustavad unikaalset eesti kultuuri- ja teaduspärandit. Tartusse on kerkimas Eesti Rahva Muuseumi uus kompleks, valmimas unikaalne AHHA teaduskeskus, jõel kurserib Emajõe lodi ja valmimas on lodjakoda. Jaani kultuurikvartal areneb jõudsalt. Lisaks Toomemäele ja Emajõe piirkonnale koos pakutavate teenustega oskavad siseturistid huvi tunda ka põneva miljööväärtusega linnaosade (Supilinn, Karlova, Tähtvere, Raadi ja Tamme-linn) vastu.

Siseturistid on veendunud, et Tartus toimub pidevalt palju kõrgetasemelisi üksiküritusi, ürituste sarju ja festivale väga erinevatele sihtrühmadele ning siia tasub igal ajal tulla. Tartu tuntud üritused, (hansapäevad, kirjandusfestival Prima Vista, teatrifestival Draama, klubi Tartu Maraton neliküritus) on sündmused, millest ei saa ilma jääda. Tartu ürituste omapäraks on, et need pakuvad

võimalust aktiivseks kaasalöömiseks, kogemiseks ja õppimiseks. Tartu teatrid, Vanemuise kontserdimaja ja teised kontserdipaigad pakuvad kõrgetasemelisi elamusi. Aktiivse kultuurielu kõrval on Tartu Eesti teaduskeskus. Siin on head võimalused konverentside ja õppereiside korraldamiseks. Siseturist kutsub ka oma peret, sõpru ja tuttavaid Tartu-elamusest osa saama.

Siseturist ja -külaline teavad, et Tartus on palju eri maitsele ja rahakotile mõeldud toitlustuskohti, millest paljud on kaetud tasuta WiFi-ühendusega. Tartu teenindusasutuste kohta on põhjalik info veebis (<http://www.tartu.ee>, <http://www.visittartu.com>), teenindusasutuste hinnad on taskukohased. Tartus leidub piisavalt majutusvõimalusi igas hinnaklassis ja igale maitsele. Tartu on Eesti suurim ja kaasaegsem meditsiinikeskus, kus saab nii kõrgema taseme meditsiiniabi kui ka taastusravi. Siseturistid kasutavad koos oma pere või sõpradega aktiivselt Tartu teenuseid ja annavad nende kohta tagasisidet. Nad tunnetavad, et Tartu teenindajad väärtustavad klienti, ja peavad Tartut hea teenindusega linnaks.

4.2.3 VÄLISTURISTID JA -KÜLALISED

Välituristid teavad, et Baltimaade vanim linn Tartu on ülikoolide, muuseumide ja hansalinn, samal ajal ka Lõuna-Eesti kultuuri- ja spordikeskus. Tartu kui euroopalik ja miljööväärtuslik linn, pakub välituristile sisuka Tartu-elamuse. Tartu huviväärsuste esikümme eri sihtrühmadele ning eri keeltes põhjalik ja hästi kättesaadav info peamiste huviväärsuste, kultuurisündmuste ja konverentside kohta mõjutavad turisti Eesti külastuse käigus ka Tartusse tulema. Suuremate ürituste kohta saab väliturist infot ingliskeelsest kultuuriaknast juba üks-kaks aastat enne ürituse toimumist. Infot Tartu kohta vahendavad ka reisikorraldajad.

Välituristid tunnevad, et nad on Tartus oodatud, et siin väärtustatakse eesti kultuuri-, ajaloo- ja teaduspärandit. Tartu linnaruum on kergesti hoomatav, sest selged viidad, infotahvlid, kaardid ja tänavanimed aitavad kergesti orienteeruda.

Välituristid kasutavad aktiivselt Tartu teenuseid, sest Tartu teenindajad on valmis väliskülastajatega suhtlema ning arvestavad nende vajaduste ja soovi-

dega. Tartu heal tasemel giidide abiga saab väliskülaline hea ülevaate linnast.

Tänu Tartust saadud isiklikule positiivsele kogemusele kutsuvad välituristid ka oma sõpru-tuttavaid Tartut külastama.

4.2.4 SPETSIALISTID

Spetsialistid omavad põhjalikku infot Tartu kui reisisihtkoha kohta, tunnevad hästi Tartu vaatamisväärsusi ning turundavad linna koos linnavalitsuse avalike suhete osakonnaga ja sihtasutusega Tartumaa Turism. Nad annavad oma panuse hästi toimivasse infovahetussüsteemi, kooskõlastades pidevalt ürituste- ja konverentsikalendrit ning aitavad korraldada külaliste tagasiside kogumist ja analüüsi.

4.3 ETTEVÕTJAD

See sihtrühm jaotub kaheks alarühmaks: **kohalikud, st Tartu regiooni ettevõtjad ja välisinvestorid.**

4.3.1 SUHTLUSVALDKONNAD JA PÕHISÕNUMID

Uuenduslikkus – nii teadus- ja arendustegevuse mõttes kui ka uuendusmeelne mõtlemine.

Põhisõnum: Tartu ettevõtjate mõtteviisi iseloomustab uuenduslikkus. Tihenev koostöö teadus- ja arendusasutustega võimaldab ettevõtetal osaleda uute tehnoloogiate väljatöötamises ja kasutuselevõtus ning suurendab nende konkurentsieelseid rahvusvahelistes võrgustikes. Kliendisõbralik ja keskkonda säästev arendus nii tootmises kui ka teeninduses tagab Tartu ettevõtjate edu. Tartus toetatakse ja tunnustatakse uusi ideid. Uuendusmeelse ja areneva linnana on Tartu atraktiivne investeerimiskoht.

Tööjõud – tööjõu kättesaadavus, värbamine, hoidmine ja koolitamine.

Põhisõnum: Tartu ettevõtjad panustavad üha enam töötajatesse ja linn pa-

kub selleks mitmekesist toetust. Linn innustab ettevõtjat töötajate kvaliteeti tõstma ja investeerima haritud ning oskustega spetsialistide koolitusse. Haritud ja kvalifitseeritud töäjõud ja kiirelt arenev majandus suudavad koostöös pakkuda atraktiivset keskkonda investeringutele, mis on suunatud kõrgema lisandväärtuse loomisele.

Ettevõtluskeskkond – nii juriidiline, majanduslik, looduslik, infrastruktuuri puudutav kui ka ühiskondlik-kultuuriline keskkond, mis mõjutab ettevõtjat.

Põhisõnum: Tartus on kujunemas rahvusvaheliselt mainekad ettevõtluse tugistruktuurid. Toetatakse alustavaid ettevõtteid ja luuakse tingimused nende kiireks arenguks. Soodustatakse mitmekesist ettevõtlust ja toetatakse ettevõtete tehnoloogilise ja arendusalase võimekuse suurendamist ning ettevõtete rahvusvahelistumist. Ettevõtluses nähakse mitte ainult materiaalsete väärtuste loojat, vaid ka sotsiaalse tasakaalu tekitajat. Tartu on parim paik äri alustamiseks ja atraktiivne investeerimiskeskkond.

4.3.2 KOHALIKUD ETTEVÕTJAD

Tartu ettevõtjad tunnevad Tartu teaduspotsentiaali kasutusvõimalusi, samuti sõpruslinnade ja partnerriiikide huvitavaid ettevõtteid, ideid ja tooteid. Nad usuvad, et uuenduslikkus on mõtteviis ja pidev protsess. Nad on veendunud, et meie ettevõtte võib olla omal alal maailma parim ja et “uus võib olla unustatud vana”. Ettevõtjad mõistavad, et teadus- ja arendustegevusse tuleb investeerida senisest enam. Tunnetatakse ka vajadust teha koostööd teiste ettevõtetega (ristturundus), eriti välisturule minekul. Uuenduslike ideede arendamisel teevad ettevõtjad koostööd kõrgkoolide teadlastega, korraldavad ühiseid arendus- ja turundusprojekte ning vahendavad koostöös linnavalitsusega häid kogemusi teistele ettevõtjatele.

Tartu ettevõtjad mõistavad, et kvalifitseeritud töäjõud on piiratud ja seda tuleb väärtustada, samas usuvad nad, et Tartu võimalused kvalifitseeritud töötajaid leida on võrreldes teiste Eesti paikadega suhteliselt head. Ettevõtjad teevad mitmekesist koostööd areneva kutsehariduskeskusega, et keskus teaks ettevõtja vajadusi, samuti panustavad ettevõtjad kutsehariduskeskuse arengusse. Ettevõtjad on veendunud, et Tartus on head täiendus- ja põhiõppe

võimalused, nad motiveerivad häid töötajaid, hoiavad ja tunnustavad neid. Ettevõtjad planeerivad töäjõu kasutamist ja arendamist pikaks ajaks. Ettevõtjad annavad linnavalitsusele tagasisidet töäjõuvajaduse kohta, tutvustavad praktikavõimalusi, teevad praktika-alast koostööd sõpruslinnadega ja korraldavad töövarju päevi. Tartu ettevõtjad teevad koostööd linnavalitsusega, et paremini kasutada fondide ja programmide võimalusi.

Tartu ettevõtjad teavad Tartu ettevõtluse pikaajalist arenguvisioni, tunnevad ISO jt kvaliteedistandardeid. Nad usuvad, et Tartu linnavalitsus hindab ja väärtustab ettevõtluskeskkonda ning panustab selsse. Tartu ettevõtjad arvavad ja tunnetavad, et Tartu keskkond (infrastruktuur, sotsiokultuuriline keskkond) on väga hea võrreldes teiste Eesti (ja paljude Euroopa) linnadega, et nad on mitte ainult keskkonna tarbijad, vaid ka selle loojad, kel lasub vastutus.

Tartu ettevõtjad arendavad ja teevad koostööd tudengi- ja õpilasfirmadega.

4.3.3 VÄLISINVESTORID

Välisinvestorid teavad, et Tartus on märkimisväärne teaduspotsentiaal ja siin on head võimalused teha koostööd. Nii Eesti tervikuna kui ka Tartu on nende jaoks uuendusliku meelelaadiga, siin oodatakse uusi ideid, tehnoloogiad, tooteid jm. Välisinvestorite jaoks on just Tartu see paik, kus on mõtet rakendada uusi ideid. Nad tulevad Tartusse uuenduslike toodete ja tehnoloogiaga, uusi ideid rakendama, mitte odava töäjõu tõttu.

Välisinvestorid teavad, et Eesti on kõrge ettevõtluskultuuriga Euroopa riik. Eesti töötajad on hea keeleoskusega, Tartus on head võimalused töötajaid arendada, täiendada ja ümber õpetada. Tartus on palju noori, kes on potentsiaalsed haritud töötajad Tartu ettevõtjatele.

Välisinvestorid usuvad, et võimalused Tartus kvalifitseeritud töötajaid leida on võrreldes teiste Eesti paikadega suhteliselt head, siin on head võimalused kutse-, täiendus- ja ümberõppeks. Linnavalitsus on töäjõu küsimustes neile hea koostööpartner.

Tartu on välisinvestori arvates euroopalik linn, kus on hea ettevõtluskeskkond ja ratsionaalne asjaajamine, siin on samad keskkonnanõuded kui Euroopa Liidus.

Tartu on dünaamiline, nooruslik ja teadmispõhine linn, kus on ka väga hea ja turvaline elukeskkond. Tartus on hea infrastruktuur ja kultuuriliselt rikas keskkond.

Välisinvestor tajub end linnakodanikuna ja käitub vastavalt, ta on pikas perspektiivis mitte ainult keskkonna tarbija, vaid ka lisaväärtuse looja.

5 LÕPPSÕNA

Kommunikatsioonistrateegia on elav ja muutuv mõtte- ja loometöö, sõnumite koostamine, tegevuste planeerimine ja elluviimine, tagasiside kogumine ja analüüs. Linna kommunikatsioonistrateegia on kättesaadav pidevalt täienevas digitaalses andmebaasis. Tegijad tänavad kõiki, kes andsid oma panuse, ning loodavad siiralt, et nii buklett kui ka andmebaas saavad igapäevaseks tööriistaks sihtrühmadega suhtlemisel ning Tartu arenguvisionis määratletud eesmärkide elluviimisel. Selles pikas ja keerulises, kuid ka inspireerivas ja tulemusrikkas protsessis on igal linnavalitsuse töötajal ning linnavalitsuse partneril oma panus ja vastutus.

TARTU

TARTU LINNAVALITSUS 2006